

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'T.C. Anayasası'nın 152. maddesinde; 'Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır' hükmü yer almaktadır.

T.C. Anayasası'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyetinin bir hukuk devleti olduğu hükme bağlanmıştır.

Cumhuriyetin nitelikleri arasında yer alan hukuk devleti; bütün işlem ve eylemleri hukuka uygun, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdürmekle kendini yükümlü sayan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasa koyucunun da uymak zorunda olduğu Anayasanın ve temel hukuk ilkelerinin bulunduğu bilincinde olan devlettir. Kişilere hukuk güvenliğinin sağlanması da hukuk devletinin ön koşullarındandır.

Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrasında da, 'Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir' denilmektedir.

Hak arama özgürlüğü yalnız toplumsal barışı güçlendiren dayanaklardan biri değil aynı zamanda bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır. Bu hakkın kullanılması, yerine getirilmesi olabildiğince kolaylaştırılmalı, olumlu ya da olumsuz sonuç almayı geciktiren, güçleştiren engeller kaldırılmalıdır. Tarafsızlığı ve bağımsızlığından kuşku duyulmayacak şekilde oluşturulmuş bir mahkemeye başvuru olanağının tanınmadığı bir idari rejimin adil yargılanmaya uygun olmadığının kabulü gerekir.

18.11.2005 günlü, 25997 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun geçici 7. maddesinde; 'Bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanının görevi sona erer. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı kadro ve görevine, bu Kanunda yer alan şartları taşıyanlar arasından, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde beş yıl süre için yeni atama yapılır. Atama yapıncaya kadar, mevcut DİE Başkanı görevine devam eder' hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının Gazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi'nde Yardımcı Doçent olarak görev yapmakta iken 25.7.2002 tarihinde Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığına atandığı, 14.1.2003 tarih ve 2003/3606 sayılı müşterek kararname ile de görevinden alınarak Başbakanlık Müşavirliğine atandığı, görevden alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davada Danıştay 5. Dairenin 27.11.2006 günlü, E.2003/1353, K.2006/5684 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, anılan kararın davalı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına tebliğ edilmesi üzerine, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun geçici 7. maddesi uyarınca görevine dönmesinin hukuken

Esas Sayısı : 2008/105
Karar Sayısı : 2010/123

mümkün olmadığı yönünde 12.3.2007 günlü, 108 sayılı davalı idare işleminin tesis edildiği, görülmekte olan davanın da bu işlemin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

Hukuk devletinde yasaların ilke olarak genel, soyut ve nesnel olmaları gerektiğinden ve idari görevlere atanmalar ve dolayısıyla görevlerin sona erdirilmesi idare fonksiyonuyla ilgili olduğundan, görevden alma işlemini yasa ile tesis eden 5429 sayılı Yasa'nın geçici 7. maddesi hukuk devleti ilkesi ve yasaların genel, soyut, sürekli, düzenleyici ve nesnel olması ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Öte yandan, 5429 sayılı Yasa'nın geçici 7. maddesi ile davacının görevine yasa ile son verilmesi, davacının yasama tasarrufuna karşı dava açma hakkı bulunmadığından hak arama özgürlüğünü ortadan kaldırmak suretiyle dava konusu işlem üzerindeki yargı denetimini engellediğinden adil yargılanma hakkını da ihlal etmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun geçici 7. maddesinin Anayasa'nın 2. ve 36. maddelerine aykırı olduğu kanaatine varıldığından, Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca sözkonusu Kanun hükmünün iptali için itirazın Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda vereceği karara kadar davanın geri bırakılmasını 17.12.2008 gününde karar verildi."